

Zákaz kouření – krok ke zdravější ČR nebo omezování svobody?

Tématem debaty z cyklu Café Evropa, kterou hostil **Evropský dům** ve úterý **20. 6.**, byl protikuřácký zákon. S moderátorem Viktorem Daňkem z Českého rozhlasu debatovali výtvarník, spolujatel kavárny a občanský aktivista **Martin Kotas** a **Ondřej Kobza**, kavárník a autor projektů Piána na ulici a dalších.

Debata probíhala v duchu dopadu zákona na provozování kaváren a restaurací. Ze začátku moderátor Viktor Daňk z Českého rozhlasu připomněl, že se Česká republika stala až 23. zemí Evropy, ve které začal platit úplný zákaz kouření. „**Nejsme tedy průkopníci, ale spíše opozdílci,**“ dodal. A hned uvedl několik evropských států, kde zákaz kouření ve veřejných uzavřených prostorách už platí – například Irsko, které ho přijalo jako první země na světě už v březnu 2004. Nyní zákon v Irsku podporují dvě třetiny obyvatel z nichž 40 procent tvoří kuřáci. I naši blízcí sousedi jako Slovensko a Polsko podobné zákazy schválili – kouřit se nesmí tam, kde se podává jídlo. Od jara 2013 není možné si zapálit ani v rakouských hospodách. „**V Bavorsku kouření zakázali v referendu, cigaretu si nezapálíte ani na Oktoberfestu,**“ uzavřel svůj výčet moderátor. Prostor na vyjádření se k zákonu a jeho dopadu na podniky poté dostali oba hosté. Jako první si vzal slovo Ondřej Kobza. „*Těšil jsem se na to dlouho, v Café v lese jsme přestali kouřit už před pěti lety,*“ začal. Zákon ocenil hlavně ve své oblíbené hospodě.



„Kouření bylo vyhnáno do veřejného prostoru. To znamená, že lidé, kteří nemají rádi kouření, ho teď budou mít všude.“



„*Měl jsem pocit, jakoby mi ji kuřáci ukradli,*“ dodal. „*To mají zase pocit kuřáci, že jim nekuřáci ukradli Černýho vola,*“ reagoval okamžitě Martin Kotas. A právě Kotas, ačkoliv si sám rád zapálí, oceňuje snahu zákona chránit nekuřáky. Už ale nesouhlasí s tím, jak dlouho se na podobnou legislativu čekalo. Podle něj měl před deseti i dvaceti lety návrh své podporovatele, ale tím, že zákonodárci s projednáním nespěchali, se teď v textu promítají daleko tvrdší podmínky. „**Jsme papežtější než papež,**“ myslí si. Domnívá se také, že Česká republika v současnosti podobný zákon ani nepotřebovala a spíše než nastavovat nová pravidla by měla hledat řešení. „*Místo abychom hledali kompromis, tak zákon přijde ve chvíli, kdy už k tomu sama společnost spěje a stát je za hrdinu,*“ zdůvodňuje Kotas, proč se stal odpůrcem legislativy. „**V České republice je 66 procent nekuřáckých podniků, pak jsou smíšené a jen devět procent je plně kuřáckých,**“ dokládá svou pozici čísly z průzkumu bývalého ministra zdravotnictví Svatopluka Němečka. Autor projektů Piána na ulici si ale myslí, že problémem byly především nesprávně rozdělené interiéry a situace se nedala lehce vyřešit. „**Nekuřáci byli odstrčeni vzadu, přitom se do kaváren a hospod chodí proto, abyste se setkali s lidmi,**“ dodal. „*Kdyby se ale zákon pořádkem neměnil, a o jeho vstupu v platnost se vědělo několik let dopředu, tak se mohlo najít řešení nějakými oddělenými prostory,*“ oponoval Kotas. Oba si ale myslí, že se počet kuřáků ve společnosti stejně sníží. „*Kouření přestává být módní,*“

„Negativní aspekty existují u každého zákona. Stále si myslím, že protikuřácký zákon přinese více dobrého.“

domnívá se Martin Kotas. I tak si ale Kobza myslí, že kouření je pro hospodu ekonomicky důležité. „*Kuřáci jsou paříči a kaliči až do rána, kdežto když přijdou dvě biomatky, tak dlouho nezůstanou,*“ vysvětluje. Se zákonem se tak ve městech spíš promění kavárna lidsky, na vesnicích naopak stálá klientela zmizí. A právě k problému vesnických hospod se debata na chvíli také stočila. V těch malých bývá většinou jen jedna hospoda – kuřácká – a kvůli restrikcím by podniky mohly ubývat a vzdálenost mezi nimi by se tak stále zvětšovala. Kotas předložil i dvě možné varianty. „*Buď se naráží sud v hasičárně, nebo lidé budou pit doma.*“ Větší města se ale podobných situací bát nemusí. **V čem si ale oba kavárníci notovali, je nízká cena cigaret. Shodli se, že by krabička měla stát i třikrát tolik, co dnes.** A připomínají, že byla snaha regulovat i elektronické cigarety. Zákonodárci od návrhu ale museli ustoupit a nyní mají speciálně upravený režim. „**Jestliže nedochází ke spalování, tak by se to nemělo regulovat,**“ vyjadřuje se k problému Kotas. Na závěr se ještě oba hosté vyjádřili k přísnému nočnímu klidu, který v republice platí od deseti večer do šesti ráno. To je podle Kotase nesrovnatelné s anglosaským světem, například ve Spojeném království platí až od jedenácti večer. A brzký čas klidu prý způsobuje nemalé problémy. Pokud si totiž na podnik, který si své prostory pronajímá od soukromíka, dlouhodobě stěžují sousedé, město mu může přikázat, aby zavřel už v deset hodin. „**Jsme netrpěliví, jakmile je nějaký nešvar, tak je hned potřeba ho řešit zákonem, ty se přitom tvoří několik let,**“ uzavřel Kotas.



Zastoupení v České republice



Evropský parlament
Informační kancelář
v České republice



Organizátoři v rámci projektu Café Evropa poskytují prostor pro svobodnou diskusi. Její závěry však nelze zaměřovat s oficiálními stanovisky a postoji institucí EU.

www.cafe-evropa.cz